

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-04-11
Besvaras senast
2021-04-26

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:636 Observatörskap i FN:s konvention mot kärnvapen

I utrikesdeklarationen 2021 uttalade utrikesministern att ”för en dryg månad sedan trädde FN:s konvention mot kärnvapen i kraft. Jag har skrivit till FN för att bekräfta Sveriges avsikt att delta som observatör.” Ett svenskt deltagande i kärnvapenförbudskonvention (Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons, TPNW) som observatör riskerar att undergräva svensk säkerhetspolitik av flera skäl. I den utredning som genomfördes 2019 av ambassadör Lars-Erik Lundin konstaterades avseende observatörskap i konventionen (s. 30):

”Frågan om att delta vid statsparternas möten som observatör bör vidare utredas när förutsättningarna härför klarnar. I vågskålen bör då läggas förutom kostnader för detta även hur ett svenskt observatörskap skulle tolkas i omvärlden.”

Utredningen pekar på att det finns tydliga risker för hur ett svenskt observatörskap kan tolkas av omvärlden. Avseende riskerna med att tillträda konventionen är utredningen tydlig med att dessa är betydande och kommer att påverka svensk säkerhet negativt. Utredaren skriver bland annat om konsekvenserna för de svenska säkerhets- och försvarspolitiska samarbetena (s. 25):

”Konsekvenserna för dessa samarbeten av ett tillträde kan förutses bli mycket negativa.”

Vidare skrivs om överväganden som Natostater kan tänkas göra om militär hjälp till Sverige att (s. 149):

”En svensk anslutning till konventionen kommer utan tvekan påverka inrikespolitiska överväganden i de Nato-länder som eventuellt skulle kunna lämna militärt stöd till Sverige.”

Många tunga remissinstanser, som Försvarsmakten, Försvarets materielverk och Totalförsvarets forskningsinstitut, instämde i utredningens slutsatser om att ett tillträde kan få allvarliga konsekvenser för svensk säkerhets- och försvarspolitik. Konsekvenserna torde inte endast begränsas till dessa samarbeten utan även inom ramen för samarbete inom civil beredskap och räddningstjänst kan konsekvenserna bli omfattande och negativa. MSB skriver i sitt remissvar att ”det inte kan uteslutas att konventionen kan leda till

svårförutsägbara och allvarliga konsekvenser för MSB:s möjligheter att genomföra delar av sina uppgifter och verksamhet.” Ett observatörskap är visserligen inget medlemskap, men risken för att ett observatörskap tolkas mycket negativt av våra viktigaste internationella samarbetspartners torde vara betydande.

Därför är mina frågor till utrikesminister Ann Linde:

1. Hur bedömer ministern att Sveriges grannar och samarbetsländer inom Nato ser på ett svenskt deltagande som observatör i TPNW?
2. På vilket sätt gynnar ett svenskt observatörskap i TPNW en säkerhetspolitisk linje som är stabil och förutsägbar?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander